

10 ve 100 İLE KISA YOLDAN ÇARPMA

1.

10 ve 100 ile çarpmak çok kolaydır.

♥ Herhangi bir doğal sayıyı 10 ile kısa yoldan çarparken çarptığımız sayının sağına bir sıfır (0) ekleriz.

Örnek: $6 \times 10 = ?$ işlemini yapalım.

$$6 \times 10 = 60$$

Örnek: $83 \times 10 = ?$ işlemini yapalım.

$$83 \times 10 = 830$$

♥ Herhangi bir doğal sayıyı 100 ile kısa yoldan çarparken, çarptığımız sayının sağına iki sıfır (0) ekleriz.

Örnek: $9 \times 100 = ?$ işlemini yapalım.

$$9 \times 100 = 900$$

Örnek: $4 \times 100 = ?$ işlemini yapalım.

$$4 \times 100 = 400$$

Aşağıda verilen
çarpma işlemlerini
kısa yoldan yapalım.

$$\begin{array}{l} \rightarrow \times 37 = \\ \rightarrow \times 41 = \\ \boxed{10} \rightarrow \times 56 = \\ \rightarrow \times 88 = \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \rightarrow \times 25 = \\ \rightarrow \times 70 = \\ \boxed{10} \rightarrow \times 92 = \\ \rightarrow \times 14 = \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \rightarrow \times 72 = \\ \rightarrow \times 99 = \\ \boxed{10} \rightarrow \times 24 = \\ \rightarrow \times 10 = \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \rightarrow \times 61 = \\ \rightarrow \times 12 = \\ \boxed{10} \rightarrow \times 77 = \\ \rightarrow \times 39 = \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \rightarrow \times 60 = \\ \rightarrow \times 43 = \\ \boxed{10} \rightarrow \times 58 = \\ \rightarrow \times 73 = \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \rightarrow \times 11 = \\ \rightarrow \times 27 = \\ \boxed{10} \rightarrow \times 54 = \\ \rightarrow \times 62 = \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \rightarrow \times 4 = \\ \rightarrow \times 2 = \\ \boxed{10} \rightarrow \times 8 = \\ \rightarrow \times 5 = \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \rightarrow \times 3 = \\ \rightarrow \times 1 = \\ \boxed{10} \rightarrow \times 9 = \\ \rightarrow \times 6 = \end{array}$$

$$2 \times 100 = \boxed{}$$

$$8 \times 100 = \boxed{}$$

$$5 \times 100 = \boxed{}$$

$$3 \times 100 = \boxed{}$$

$$7 \times 100 = \boxed{}$$

$$1 \times 100 = \boxed{}$$

ÇARPANLARDAN BİRİNİN DEĞERİNİN ARTTIRILMASI VEYA AZALTILMASI

-3-

★ Çarpma işleminde çarpanlardan birini 1 arttırmızda çarpım, diğer çarpan kadar artar.

Örnek $3 \times 5 = 15$
 \downarrow 1 arttı
 $3 \times 6 = 18$ Çarpım 3 arttı.

Örnek $7 \times 4 = 28$
 \downarrow 1 arttı
 $8 \times 4 = 32$ Çarpım 4 arttı.

★ Çarpma işleminde çarpanlardan birini 1 azaltığımızda çarpım, diğer çarpan kadar azalır.

Örnek: $6 \times 7 = 42$
 \downarrow 1 azaldı
 $6 \times 6 = 36$ Çarpım 6 azaldı.

Örnek $9 \times 3 = 27$
 \downarrow 1 azaldı
 $8 \times 3 = 24$ Çarpım 3 azaldı.

$\begin{array}{r} 24 \\ \times 2 \\ \hline 48 \end{array}$	$\xleftarrow{1 \text{ azaldı}}$	$\begin{array}{r} 24 \\ \times 3 \\ \hline 72 \end{array}$	$\xrightarrow{1 \text{ arttı}}$	$\begin{array}{r} 24 \\ \times 4 \\ \hline 96 \end{array}$
	$\xleftarrow{24 \text{ azaldı}}$		$\xrightarrow{24 \text{ arttı}}$	

Aşağıdaki çarpma işlemlerini çarpanların artma ve azalma değişimlerini dikkate alarak örnekteki gibi yapalım.

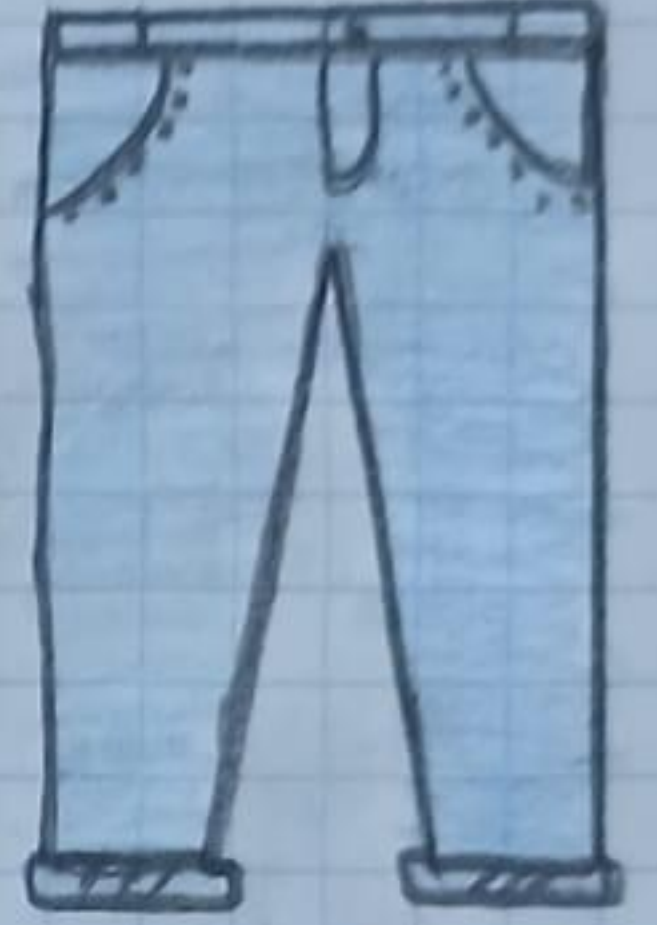
$5 \times 11 = 55$ $+1 \downarrow$ $6 \times 11 = 66$ Çarpım 11 arttı	$8 \times 2 =$ $8 \times 1 =$	$7 \times 4 =$ $8 \times 4 =$
$9 \times 8 =$ $9 \times 9 =$	$2 \times 10 =$ $3 \times 10 =$	$7 \times 5 =$ $6 \times 5 =$
$4 \times 5 =$ $3 \times 5 =$	$7 \times 2 =$ $8 \times 2 =$	$10 \times 3 =$ $10 \times 4 =$
$6 \times 7 =$ $7 \times 7 =$	$4 \times 6 =$ $3 \times 6 =$	$9 \times 4 =$ $10 \times 4 =$
$8 \times 4 =$ $8 \times 3 =$	$5 \times 5 =$ $5 \times 6 =$	$4 \times 1 =$ $4 \times 2 =$

ÇARPMA İŞLEMİ PROBLEMLERİ

-5-

1- Tanesi 15 lira olan şekerlerden 1 düzine alan Mustafa satıcıya kaç lira ödemelidir?

2- Bir pantolon 275 liradır. 3 pantolon kaç lira olur?

3- Ben 13 yaşımdayım. Babamın yaşı benim yaşımdan 4 katıdır. İkimizin yaşları toplamı kaçtır?

4- Manavdan kilogramı 35 lira olan çileklerden 9 kilo aldık. Satıcıya 350 lira verdik. Kaç lira para üstü alınız?

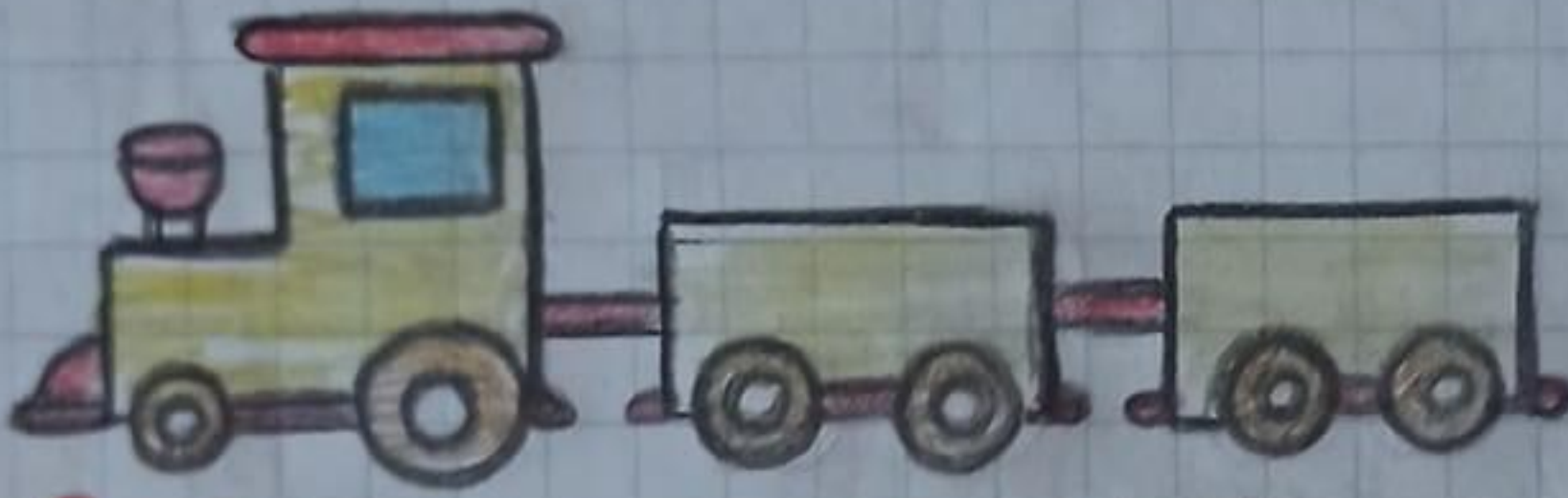

5- Bir otelde 97 oda, her odada 2 yatak vardır. Otelde kalan 68 kişi olduğuna göre boş yatak sayısı kaçtır?

6- Her gün 28 sayfa kitap okuyan Müge 3 haftada kaç sayfa kitap okur?

7. Okulumuzda 14 sınıf vardır. Her sınıfta 12 sıra vardır. Her sırada 2 kişi oturuyor. Buna göre okulumuzda kaç öğrenci vardır? -6-

8. 25 vagonu bulunan bir trenin her vagonunda 32 koltuk vardır. Trenin vagonlarında toplam kaç koltuk vardır?

9. Bir sepete 57 elma dolduran Rıza 15 sepete kaç tane elma doldurur?

10. Bahçedeki kümesten günde 16 tane yumurta alan Osman, bir ayda kaç yumurta alır?

11. Bir çiftlikte 11 inek, 72 tavuk vardır. Çiftlikteki hayvanların ayak sayıları toplamı kaçtır?

12. Bir günde 13 etek diken terzi bir ayda diktiği eteklerin 185 tanesini satıyor. Satılmayan kaç etek kalır?

13. Perihan tanesi 145 lira olan kazaklardan 3 tane alıp, satıcıya 500 lira verirse kaç lira para üstü alır?

14. Fatih'in 35 lirası vardır. Ablasının parası Fatih'in parasının 6 katıdır. Buna göre ikisinin paraları toplamı kaçtır?

15. İrmak tanesi 17 liradan 20 tane kalem almıştır. Satıcıya 500 lira verirse kaç lira para üstü alır?

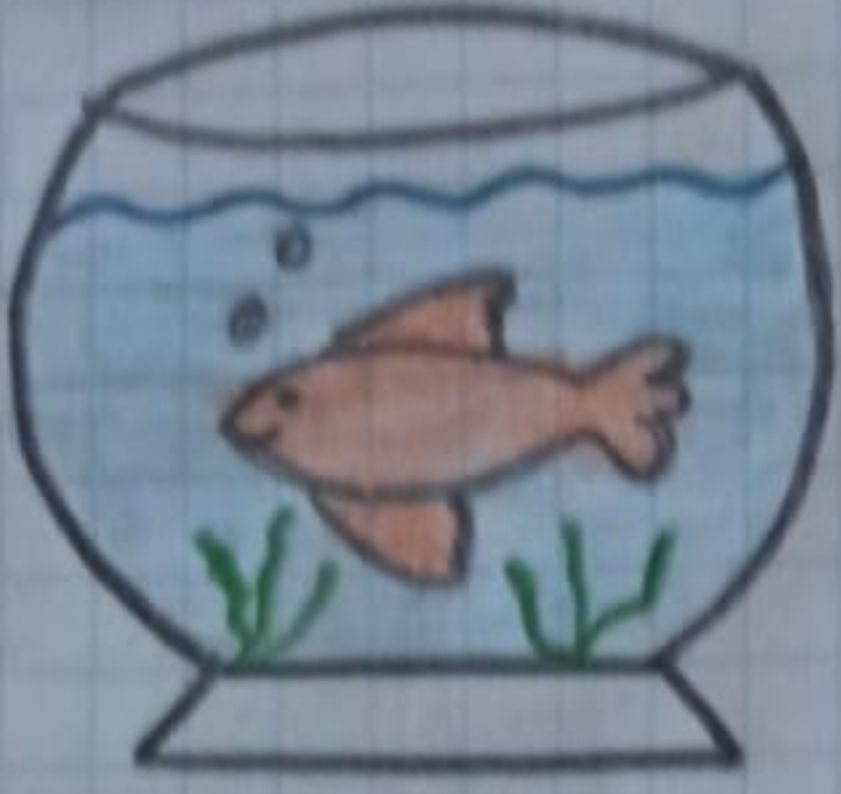

16. Bir market her birinde 30 yumurta bulunan 27 koli alıyor. Yumurtaların 385 tanesi satıldığına göre kaç yumurta kalmıştır?

17. Alp Buğra 15 yaşındadır. Annesinin yaşı Alp Buğra'nın yaşının 3 katından 4 fazladır. Alp Buğra ve annesinin yaşları toplamı kaçtır?

18. Bir günde 4 saat spor yapan Alper 5 ayda toplam kaç saat spor yapar?

19-

Hülya'nın 7 akvaryumu vardır. Her akvaryumda 18 balık olduğuna göre Hülya'nın kaç balığı vardır?

20- 23 cevizin 15 katının 45 eksiği kaç ceviz olur?

21- 32 çantanın 10 katının 22 fazlası kaç çanta olur?

22- 48 ekmeğin 8 katının 76 eksiği kaç ekmek olur?

23- 19 çiçeğin 20 katının 34 eksiği kaç çiçek olur?

24- 64 fındığın 7 katının 52 fazlası kaç fındık olur?

Elma
15 TL

Armut
24 TL

Karpuz
43 TL

Portakal
18 TL

-9-

1- 3 kilo elma, 4 kilo armut toplam kaç liradır?

2- 5 kilo portakal, 2 kilo karpuz toplam kaç lira olur?

3- 7 kilo karpuz alıp satıcıya 350 lira versem kaç lira para üstü alırım?

4- 10 kilo portakalın parası, 5 kilo karpuzun parasından ne kadar azdır?

5- Manavdaki tüm ürünlerden 3'er kilo alırsam toplam kaç lira olur?

6- 3 kilo karpuz ile 5 kilo elma toplam kaç liradır?

7- 36 sayısının 12 katının 19 eksigi kaçtır? ⁻¹⁰⁻

8- 75 sayısının 9 katının 32 fazlası kaçtır?

9- 43 sayısının 11 katının 23 eksigi kaçtır?

10- 61 sayısının 14 katının 46 fazlası kaçtır?

11- 50 sayısının 10 katının 99 fazlası kaçtır?

12- 28 sayısının 20 katının 60 eksigi kaçtır?

13- 17 sayısının 17 katının 17 fazlası kaçtır?

14- 82 sayısının 8 katının 155 eksigi kaçtır?

15- 33 sayısının 25 katının 25 fazlası kaçtır?

BÜTÇEMİZİ KORUYORUZ

①

Bütçemizi Planlarken

Hayatımızı devam ettirebilmek için karşılamamız gereken ihtiyaçlarımız vardır. Aile büyüklerimiz bu ihtiyaçları karşılamak için çalışır ve para kazanır. Aile büyüklerimiz kazandığı paraya gelir, ihtiyaç ve isteklerimiz için harcanan paraya gider denir. Gelir ve giderlerimizi gösteren listeye aile bütçesi denir.

Bütçemizi Hazırlarken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

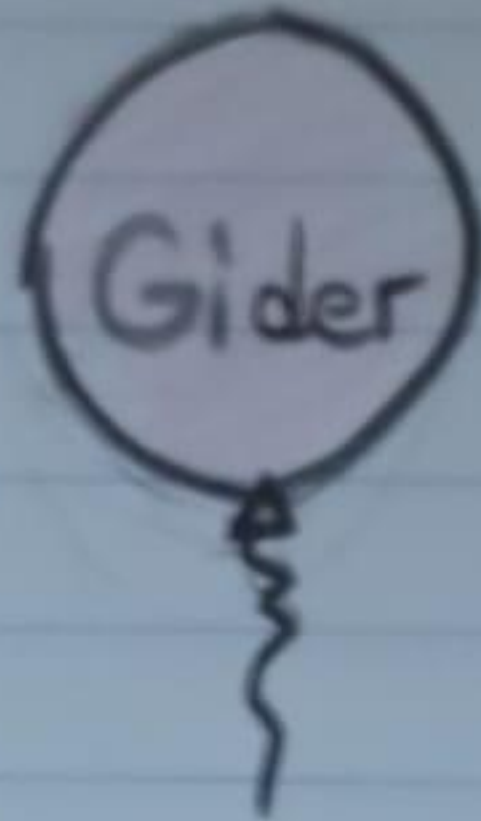
1. Bütçe hazırlanırken önce temel ihtiyaçlar yani beslenme, barınma, giyinme, ısınma gibi ihtiyaçlar ele alınmalıdır.
2. Bütçe hazırlanırken alınacak ürün varsa aynı kalitede olanlardan uygun fiyatlı olanı tercih edilmelidir.
3. Bütçe hazırlanırken ihtiyaçlardan sonra uygun olursa isteklere yer verilmelidir.

İstek ve ihtiyaçlarımızı karşılarken kendi harçlarımızı kullanabiliriz. İhtiyaçlarımızı karşıladıktan sonra kalan paramızı biriktirmeliyiz. Böylelikle kendi bütçemizi korumuş oluruz.

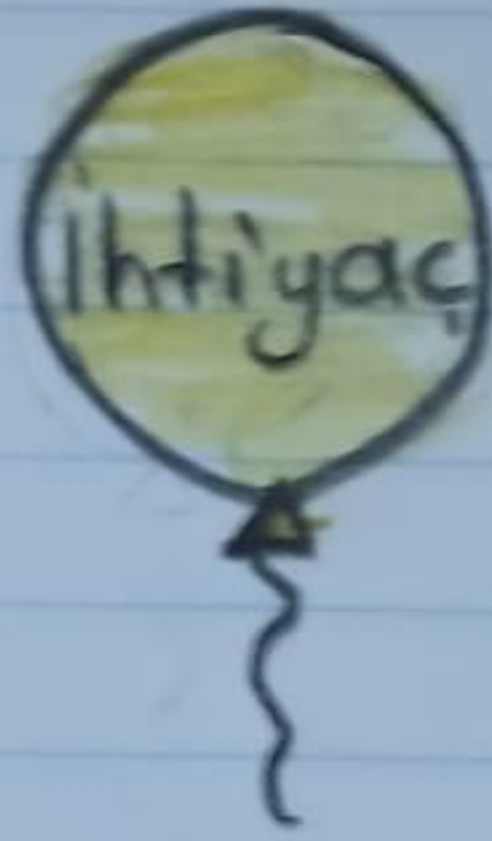
Aile bireylerinin kazandığı para.

Aile bireylerinin istek ve ihtiyaçlarını karşılamak için harcanan para.

Ailemizin gelir ve giderlerini gösteren çizelge.

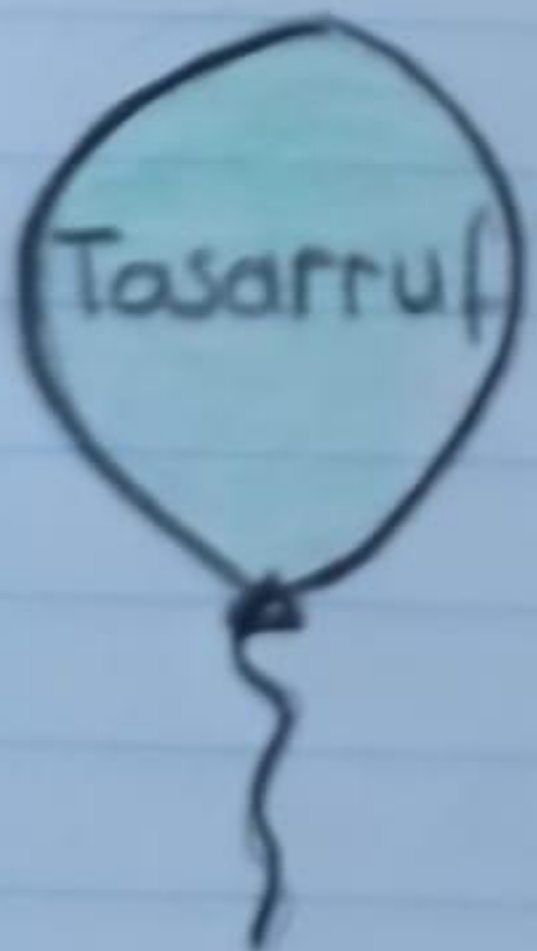
Yaşamımızı sürdürebilmemiz için karşılanması gereken her şey.

Çok gerekli olmasa da bizim olmasını istediğimiz şeyler.

Alışveriş öncesi ihtiyaçların sıralandığı liste.

Her şeyi yeteri kadar kullanma, parayı biriktirme.

KATI MADDELER

1. Tahta	16. Tencere	31. Patates
2. Kalem	17. Elma	32. Soğan
3. Tarak	18. Portakal	33. Soba
4. Para	19. Mandalina	34. Karpuz
5. Silgi	20. Altın	35. Kavun
6. Defter	21. Gümüş	36. Telefon
7. Kitap	22. Demir	37. Televizyon
8. Masa	23. Kağıt	38. Bilgisayar
9. Çiçek	24. Makas	39. Çanta
10. Odun	25. Ekmek	40. Havlu
11. Ağaç	26. Peynir	41. Cetvel
12. Şişe	27. Zeytin	42. Kova
13. Bardak	28. Pamuk	43. Taş
14. Tabak	29. Domates	44. Buzdolabı
15. Bıçak	30. Biber	45. Ütü ...

Küçük Taneli Katılar

1. Tuz	8. Susam	15. Kakao
2. Şeker	9. Pul biber	16. Kimyon
3. Un	10. Kara biber	17. Kırmızı biber
4. Pirinç	11. Vanilya	18. Kum ...
5. Mercimek	12. Nişasta	
6. Nohut	13. Çörek otu	
7. Bulgur	14. Tarçın	

SIVI MADDELER

1- Su	11- Mazot	21- Sirke
2- Süt	12- Maden suyu	22- Şurup...
3- Limonata	13- Nar ekşisi	
4- Meyve suyu	14- Pekmez	
5- Kola	15- Kolonya	
6- Ayran	16- Çay (Demlenmiş olan)	
7- Çamaşır suyu	17- Kahve (Pisirlilmiş olan)	
8- Aygıcek yağı	18- Çorba	
9- Zeytin yağı	19- Bal	
10- Benzin	20- Gazoz	

GAZ MADDELER

1- Hava	11- Egzoz dumanı...
2- Su buharı	
3- Oksijen	
4- Karbondioksit	
5- Azot	
6- Helyum	
7- Deodorant	
8- Doğal gaz	
9- Bulut	
10- Sis	

★- Aşağıdaki soruların doğru cevabını işaretleyelim.

1. Maddenin kaç hali vardır?

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3

2. Suyun buza dönüşmüş haline ne denir?

☐ Katı ☐ Sıvı ☐ Gaz

3. Hangi madde akışkandır?

☐ Portakal ☐ Süt ☐ Armut

4. Hangi haldeki maddeler gözle görülemeyebilir?

☐ Katı ☐ Sıvı ☐ Gaz

5. Hangi haldeki maddelerin belirli bir şekli vardır?

☐ Katı ☐ Sıvı ☐ Gaz

6. Hangi madde konulduğu kabın şeklini alır?

☐ Kalem ☐ Kitap ☐ Limonata

7. Hangi madde üç halde de bulunabilir?

☐ Altın ☐ Gümüş ☐ Su

8. Hangi haldeki maddeler bulundukları ortama yayılırlar?

☐ Katı ☐ Sıvı ☐ Gaz

9. Hangisi gaz halindedir?

☐ Azot ☐ Ayrar ☐ Ayva

10. Hangi diğerklerinden farklı bir halde bulunur?

- ☐ Süt ☐ Su buharı ☐ Meyve suyu

11. Hangi katı halde dir?

- ☐ Hava ☐ Su ☐ Tahta

12. Hangi küçük taneli katılardandır?

- ☐ Kolonya ☐ Deodorant ☐ Pirinç

13. Hangi sıvı halde dir?

- ☐ Gazoz ☐ Doğalgaz ☐ Kakm

14. Balonun şişmesini sağlayan maddenin hangi halidir?

- ☐ Katı ☐ Sıvı ☐ Gaz

15. ----- küçük taneli katıdır. ifadesinde noktalı yere hangisi gelmelidir?

- ☐ Tuz ☐ Ayrar ☐ Egzoz dumanı

16. Mine'nin elinde tuttuğu madde hangi halde dir?

- ☐ Katı ☐ Sıvı ☐ Gaz

17. Hangi diğerklerinden farklı halde dir?

- ☐ Helyum ☐ Doğal gaz ☐ Süt

18. Bulundukları ortama yayılan maddeler hangi halde dir?

- ☐ Katı ☐ Sıvı ☐ Gaz

★ Aşağıdaki kutulardaki maddelerden biri, bir yönüyle diğerlerinden farklıdır. Farklı olan maddenin kutucuğunu boyayalım.

pirinç	toz şeker
tuz	silgi

sis	su buharı
hava	ayran

defter	elma
pekmez	taş

zeytinyağı	oksijen
kolonya	maden suyu

★ Tablodaki maddelerin hangi halde olduklarını işaretleyelim.

Maddeler	KATI	SIVI	GAZ
Benzin			
Su buharı			
Portakal suyu			
Toprak			
Süt			
Kaşık			
Nar ekşisi			
Şurup			
Deodorant			
Telefon			
Bulut			
Çorba			
Karpuz			

KELİMELERİN ANLAMINI DEĞİŞTİREN EKLER

Kelimelerin sonuna gelen bazı ekler kelimelerin anlamını değiştirir. Yeni bir kelime türemiş olur. Kelime yeni bir anlam kazanır.

Bu eklerin başlıcaları **-ci**, **-li**, **-lik**, **-sız** ekleridir. Bu ekler kelimeye eklendiğinde kelimenin anlamını değiştirir.

Örnek

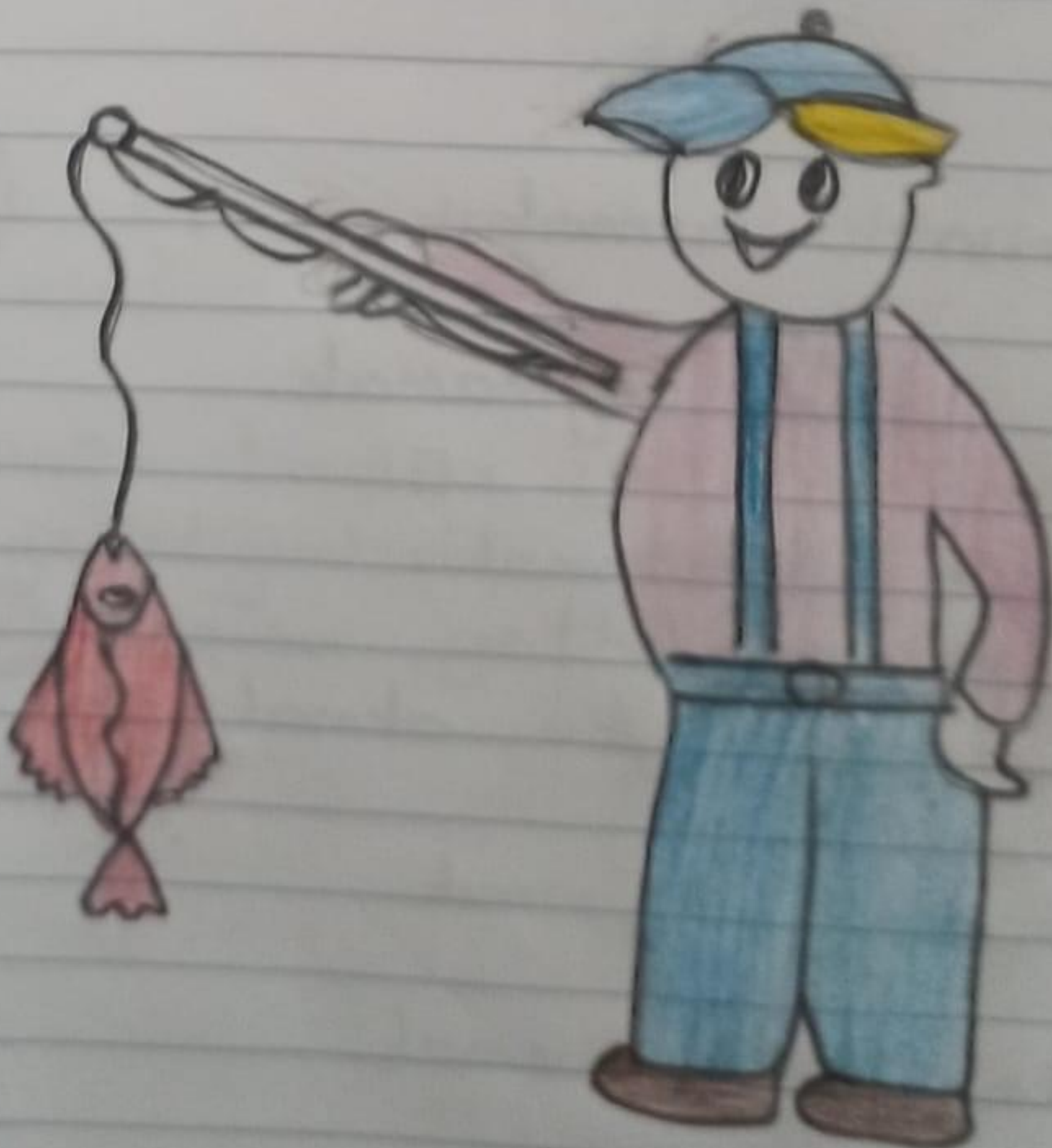
Şeker
Tatlı bir madde

Şekerlik
Şeker konulan kap.

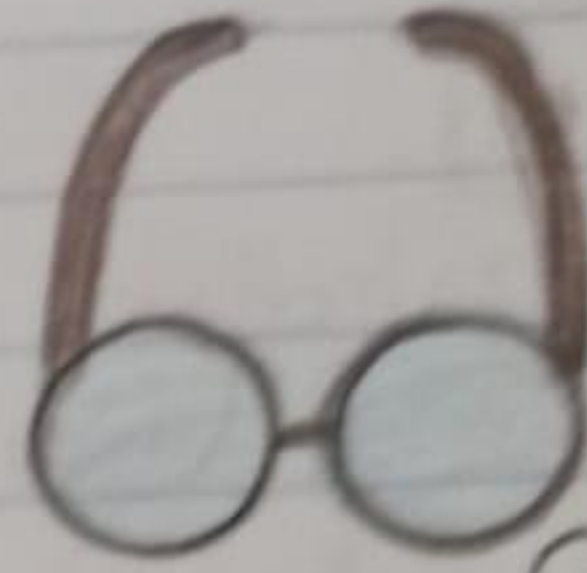
Balık
Suda yaşayan hayvan.

Balıkçı
Balık tutan ve satan kişi

Göz
Görme duyu organı

Gözlük
Göz bozukluğu olanların daha iyi görmesine yarayan araç.

♥ Kelimelerin anlamını değiştiren ekler kelimeye bitişik yazılır.

♥ Kelimelerin anlamını değiştiren ekler kelimenin sonunda yer alır.

Örnek:

Kömür → Bir yakıt çeşidi.
Kömür**cü** → Kömür satan kişi.
Kömür**lü** → Kömür ile çalışan esya.
Kömür**lük** → Kömür konulan yer.
Kömür**süz** → Kömürü olmayan.

Örnek:

Su → Canlıların yaşaması için gerekli sıvı.
Su**cü** → Su satan ya da dağıtan kişi.
Su**lu** → Suyu olan.
Su**luk** → Su kabı.
Su**suz** → Suyu olmayan.

♥ Kelimenin anlamını değiştiren ekler kelimeye göre değişebilir.

-ci eki

Fal → Fal**ci**
Süt → Süt**çü**
Simit → Simit**çi**

-li eki

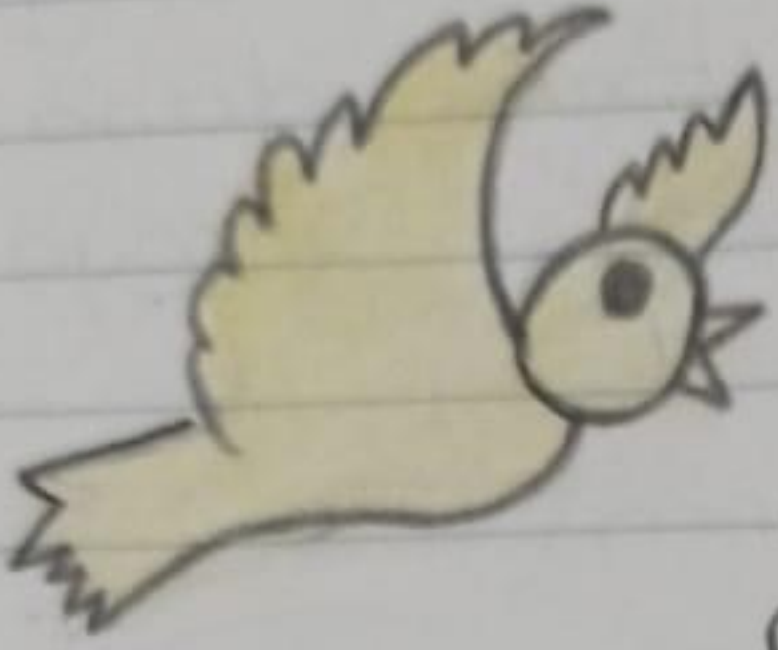
Yazı → Yazı**lı**
Tuz → Tuz**lu**
Yün → Yün**lü**

-lik eki

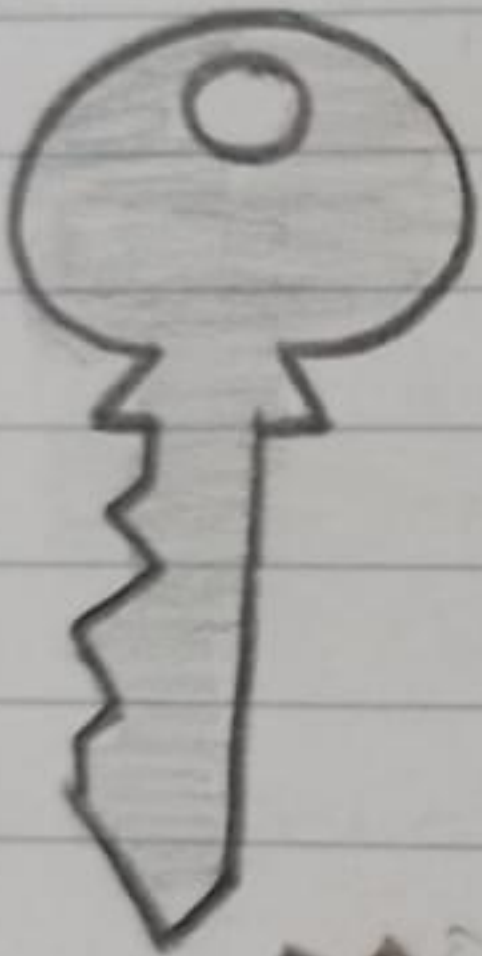
Kira → Kiralık
 Odun → Odunluk
 Söz → Sözlük

-siz eki

Hak → Haksız
 Görgü → Görgüsüz
 Uyku → Uykusuz

Aşağıda görselleri verilen kelimelerin sonuna ekler getirerek yeni kelimeler yazalım.

ci
 lik
 siz

ci
 lik
 li
 siz

ci
 lik
 siz

ÇALIŞMA SAYFASI

1. Aşağıdaki kelimelerin sonuna **-ci** eki getirerek yeni kelimeler oluşturalım.

kale →

oyun →

yol →

halı →

balon →

gazete →

kapı →

diş →

çay →

çöp →

2. Aşağıdaki kelimelerin sonuna **-li** eki getirerek yeni kelimeler oluşturalım.

kıyma →

pil →

üzüm →

toz →

sabır →

çiçek →

ayna →

muz →

düğme →

bal →

3. Aşağıdaki kelimelerin sonuna **-lik** eki getirerek yeni kelimeler oluşturalım.

temiz →

ucuz →

hasta →

kalem →

sabun →

dost →

sinek →

güneş →

yaz →

yağmur →

4. Aşağıdaki kelimelerin sonuna **-siz** eki getirerek yeni kelimeler oluşturalım.

iş →

tat →

son →

haber →

yetenek →

ağaç →

ses →

para →

şeker →

tuz →